

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA
UPRAVNO SODIŠČE RS, LJUBLJANA

I U 1499/2021-79

23. 12. 2022

Podpis pristojne
sodne osebe

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je po višji sodnici svétnici mag. Darinki Dekleva Marguč kot sodnici posameznici na podlagi predhodnega sklepa sodnega senata z dne 21. 12. 2022,

ob sodelovanju Vesne Kajtezovič kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke:

Ljubljana, 1. 12. 2022

Dr. Darinka Dekleva Marguč,

7, Ljubljana zoper toženo stranko:

REPUBLIKA SLOVENIJA, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Zaloška 59, Ljubljana, ob sodelovanju stranke z interesom

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-59/2017/3 z dne 14. 4. 2017 v zvezi z odločbo Državnega izpitnega centra št. 090-15/2016 z dne 17. 2. 2017,

v ponovljenem postopku po odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-45/16-50, Up-321/18-48, Up-1140/18-38, Up-1244/18-38 z dne 16. 9. 2021,

po dne 23. decembra 2022 opravljeni glavni obravnavi, istega dne

RAZSODILO:

- I. Tožbi se ugodi tako, da se odpravita odločba Informacijskega pooblaščenca št. 090-59/2017/3 z dne 14. 4. 2017 in odločba Državnega izpitnega centra št. 090-15/2016 z dne 17. 2. 2017 ter se zadeva vrne Državnemu izpitnemu centru v ponovni postopek.
- II. Tožena stranka je dolžna tožeči stranki povrniti stroške postopka v višini 469,70 EUR v roku 15 dni od vročitve te sodbe, od poteka tega roka dalje do plačila z zakonskimi zamudnimi obrestmi.
- III. Zahtevek stranke z interesom za povrnitev stroškov postopka se zavrne.

OBRAZLOŽITEV:

Potek upravnega postopka

1. Tožeča stranka je s svojo prvostopenjsko odločbo zavrnila po e-pošti poslano zahtevo za podatke za Prvo gimnazijo Maribor, in sicer: delež uspešnih na prvem roku mature 2015 ter povprečno število točk (splošni uspeh pozitivni) na prvem roku mature 2015. Zahteva je bila primarno zavrnjena iz razloga iz 4. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ), ker dokument, ki bi vseboval zahtevane podatke, pri tožeči stranki ne obstaja, dodatno pa tudi iz razloga po 11. točki 1. odstavka 6. člena ZDIJZ, ker bi razkritje zahtevanih podatkov bilo v nasprotju z 18. a členom Zakona o maturi (ZMat), zato je zahteva prosilke zavrnjena tudi na podlagi 56. člena ZMat. Ker je bilo v preteklosti vloženi več vlog z enako vsebino oziroma zahtevami, vendar pritožbeni postopki še niso zaključeni, zato vse dokler postopki na Upravnem in Vrhovnem sodišču ne bodo zaključeni, organ na takšne in podobne vloge odgovarja isto, kot ostalim prosilcem, in zato v konkretnem primeru zavrača vlogo prosilke, tudi iz razlogov po 5. odstavku 5. člena ZDIJZ, saj če prosilka oziroma z njo povezane osebe ne bi zlorabljali pravice dostopa do informacije javnega značaja, bi lahko zahtevo za podatke za eno šolo vložila neposredno na to šolo, ne pa z nadaljevanjem serijskih zahtev z očitnim šikanoznim značajem ponovno na organ tako, da se niti ne poskuša prikriti namen, da bi ob eventualni odobritvi podatkov o kakovosti mature za eno šolo, z zahtevo za vsako nadaljnjo šolo prišli do zakonsko prepovedanega razvrščanja šol.
2. Zoper prvostopenjsko odločbo se je prosilka (v nadaljevanju: stranka z interesom) pritožila, drugostopenjski organ (sedaj tožena stranka) pa je prvostopenjsko odločbo odpravil in sam odločil o zadevi tako, da je odredil tožeči

—

stranki, da stranki z interesom v roku 31 dni od vročitve odločbe v elektronski obliki posreduje zaprosene podatke za Prvo gimnazijo Maribor iz elektronske baze SMIS, in sicer: delež uspešnih na prvem roku mature 2015 in povprečno število točk (splošni uspeh pozitivni) na prvem roku mature 2015.

3. V obrazložitvi izpodbijane odločbe med drugim navaja, da je tožena stranka pri izvedenem ogledu *in camera* dne 12. 4. 2017 ugotovila, da lahko tožeča stranka iz svoje računalniške baze podatkov relativno enostavno in hitro pripravi zahtevan dokument, zato priprava takšnega dokumenta ne predstavlja izdelave novega dokumenta v smislu določil ZDIJZ, saj je priklic informacij, ki so predmet zahteve stranke z interesom, relativno enostaven, saj to informatiku, zaposlenemu pri toženi stranki, vzame 34 minut časa, kar ustreza standardu „hitro“. Zakon o maturi v 18.a členu sicer res prepoveduje razvrščanje šol na podlagi podatkov iz letne analize o kakovosti mature, vendar pa je prosilka zahtevala zgolj podatke za eno šolo, kar že samo po sebi ne omogoča razvrščanja šol, zgolj potencialna možnost, da bi prosilka naknadno zahtevala podatke še za druge šole pa ne more biti razlog za zavrnitev zahteve za dostop do podatkov za eno šolo. V tej zvezi se izrecno sklicuje na smiselno enako stališče Upravnega sodišča v sodbi št. I U 630/2016, ki se sicer nanaša na Zakon o osnovni šoli, vendar je glede prepovedi „razvrščanja šol“ identičen določbi v Zakonu o maturi, na podlagi česar tožena stranka zaključuje, da ker organ v prvostopenjski odločbi ni izkazal konkretnih motenj, ki bi nastale z razkritjem zahtevanih informacij, zato tudi niso podani pogoji izjeme notranjega delovanja po 11. točki 1. odstavka 6. člena ZDIJZ. Pri tem še dodaja, da skladno s temeljnim načelom prostega dostopa lahko zahtevo vložijo vsakdo, ne glede na njegov položaj, status ali kakršenkoli drugačen položaj, kar je tudi bistvo človekove pravice iz 39. člena Ustave. Vsekakor pa okoliščina, kdo je prosilec in katere podatke po ZDIJZ zahteva, ne more biti razlog za zavrnitev dostopa zaradi zlorabe pravice, na kar se sklicuje organ v prvostopenjski odločbi. Pri tem dodaja, da prosilka v konkretnem primeru ne sme biti drugače obravnavana zgolj zato, ker se je organ z istovrstnimi zahtevami drugih prosilcev že ukvarjal. Ker je na podlagi povedanega tožena stranka ocenila, da zahtevane informacije obstajajo in izpolnjujejo vse zakonske kriterije iz 1. odstavka 4. člena ZDIJZ in obenem ne predstavljajo izjeme od prostega dostopa do informacij javnega značaja, je ugodila pritožbi prosilke in na podlagi 1. odstavka 252. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP) sama odločila v zadevi.

Povzetek bistvenih navedb strank v upravnem sporu

4. Tožeča stranka v tožbi uvodoma opisuje potek postopka v obravnavani sporni zadevi. Izpostavlja določila 4. člena ZDIJZ in 5. odstavka 5. člena ZDIJZ ter 11. točke 1. odstavka 6. člena ZDIJZ. Navaja, da je sicer dolžna posredovati informacije, ki so v času uveljavljanja zahteve prosilca že izdelane v zahtevani obliki, oziroma, s katerimi v tistem trenutku že razpolaga, vendar pa ni zavezana

■

ustvariti, pridobiti, obnoviti ali vzpostaviti dokumenta, ki v času zahteve ne obstaja in tudi ni zavezana iskati podatkov, ki jih nima že v trenutku, ko je zahteva postavljena, niti ni zavezana podatke zbirati, obdelovati ali opravljati raziskave ali analize z namenom, da bi zahtevane podatke ustvarila. V konkretnem postopku ni bilo sporno vprašanje, da v tehničnem smislu zahtevani dokument pri tožeči stranki ni obstajal. Po prepričanju tožeče stranke je zato tožena stranka po nepotrebnem ugotavljala čas, potreben za izdelavo zahtevanega dokumenta. Bistveno v tej zadevi je namreč vprašanje, zakaj zahtevani dokument pri tožeči stranki ne obstaja v materializirani obliki, ampak ga je moč iz obstoječih podatkov šele z vloženim trudom in porabljenim časom ter specifičnim strokovnim znanjem izdelati, saj zakon izdelavo takšnega dokumenta tožeči stranki tudi izrecno prepoveduje, o čemer se je že večkrat izrekla tudi upravno-sodna praksa, ki je v pretežni meri usklajena in je tako za obravnavano sporno zadevo zlasti relevantna sodba št. I U 1760/2014 z dne 25. 11. 2015, četudi se razlikuje od v izpodbijani odločbi izpostavljene sodbe št. I U 630/2016 z dne 7. 9. 2016. Posebej poudarja, da je Vrhovno sodišče s sklepom št. X Ips 338/2016 z dne 7. 12. 2016 začasno zadržalo izvrševanje tedaj izpodbijane odločbe tožene stranke, kar je tudi predmet revizije, pri čemer dodaja, da je odločitev in obrazložitev Vrhovnega sodišča pomembna za odločanje tako v obravnavani sporni zadevi, kot tudi v drugih podobnih primerih.

5. Nadalje toženi stranki očita, da tožeči stranki kot prvostopenjskemu organu sploh ni napovedala, čeprav bi to morala, da bo v predmetni zadevi opravila ogled „in camera“ dne 12. 4. 2017; njeno navedbo v izpodbijani odločbi na str. 4, da ima organ izdelano posebno skripto v programskem jeziku, ki bi izpolnila zahtevo prosilke za dostop do informacij javnega značaja, pa označuje kot napačno in zavajajočo, saj če bi na ogledu „in camera“ res našla takšno programsko skripto, bi jo le zagnala in za eno samo šolo ne bi potrebovala kar 34 minut časa; tako je evidentno, da podatkov, ki jih zahteva prosilka, ni v letnih poročilih - splošna matura in da tožeča stranka ne krši 18.a člena in dopoljenega 56. člena Zakona o maturi.
6. Kot neresnično označuje tudi navedbo tožene stranke, da bi naj tožeča stranka „napotila prosilko na šolo“, njeno tezo, „da bi od šole prosilka te podatke dobila“, pa označuje za izmišljeno, saj je v prvostopenjski odločbi tožeča stranka zgolj omenila možnost prikrite zlorabe pravice prosilke iz 5. odstavka 5. člena ZDIJZ,
C [redacted] ter nadaljnjega
napovedanega] [redacted] na spletni strani
privatne fakultete
[redacted]
akon o maturi v 18.a členu, še zlasti pa v noveliranem 56. členu, jasno in izrecno določa prepoved uporabe podatkov iz letne analize o kakovosti mature za razvrščanje šol. Izpolnitev zahteve stranke z interesom bi bila v nasprotju s tretjim odstavkom 18.a člena Zakona o maturi. Določbe 18.a člena in

noveliranega 56. člena navedenega zakona so v razmerju do ZDIJZ specialne in poznejše, zato morajo prevladati po načelu *lex posterior derogat legi priori*.

7. Nadalje tožeča stranka podrobneje pojasnjuje kriterije Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju ESČP) v zadevah dostopa do informacije ter navaja, kakšna je pravna ureditev glede objavljanja dosežkov nacionalnih testiranj po šolah v drugih evropskih državah. Vprašanje truda in časa za izdelavo oziroma priklic zahtevanega dokumenta pride v poštev le v primerih, ko gre za informacijo javnega značaja, torej za informacije, do katerih je javnost upravičena. Ko pa gre, kot v konkretnem primeru, za informacije, do katere nimata pravice ne organ niti javnost niti posamezniki, pa je povsem vseeno, koliko časa je za njeno izdelavo potrebno. Tožeča stranka očita toženi stranki nepravilno uporabo materialnega prava in v tožbenem zahtevku predlaga, da naj sodišče izpodbijano odločbo spremeni tako, da pritožbo stranke z interesom zavrne, podrejeno pa, da jo odpravi in vrne zadevo v ponovno odločanje. Zahteva tudi povrnitev stroškov postopka.
8. Tožena stranka v odgovoru na tožbo zavrača tožbene očitke in v celoti vztraja pri svojih navedbah v izpodbijani odločbi ter dodatno še navaja, da sodna praksa ESČP za Slovenijo nikakor ni zavezujoča. Navaja še, da tožeča stranka s priklicem zahtevanih podatkov iz informacijskega sistema ne bi kršila prepovedi razvrščanja iz 18.a člena Zakona o maturi. To določilo ne more predstavljati samostojne izjeme od prosto dostopnih informacij javnega značaja. Ni ga dopustno upoštevati kot samostojne izjeme za zavrnitev dostopa do informacij javnega značaja. Nadalje še navaja, da tako tudi ni podana izjema iz 11. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ; če bi prepoved razvrščanja veljala tudi za posameznike, potem bi to predstavljalo poseg v ustavne pravice posameznika. Tožena stranka sodišču predlaga, naj zavrne tožbo kot neutemeljeno.
9. Tožeča stranka v nadaljnjih pripravljalnih vlogah navaja, da je zavrnitev dostopa do informacije treba oceniti za vsak primer posebej v luči vseh konkretnih okoliščin posameznega primera. Izrecno nasprotuje stališču tožene stranke v odgovoru na tožbo o nezavezujoči naravi odločitev ESČP, kar označuje za presenetljiv preobrat v njenih stališčih ter poudarja, da je prav tožena stranka v primerljivi zadevi I U 1795/2016 kot svoj argument navajala prav prakso ESČP v zadevi št. 18030/11, Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungary. Izpostavlja določila 2. odstavka 39. člena Ustave in 3. odstavka 17. člena ZDIJZ ter navaja, da je interes prosilke glede na veljavno šolsko zakonodajo očitno protipraven in da zato prosilka ne izkazuje pravnega interesa v obravnavani sporni zadevi. Iz citirane sodbe ESČP Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungary, št. 18030/11 pa izhaja, da je namen zahteve za dostop do informacije ključna predpostavka za določitev o utemeljenosti zahteve. V konkretnem primeru je namen pridobitve zahtevanih informacij razvrstitve šol, saj to izhaja že iz pretekle in napovedane nadaljnje prakse objavljanje istovrstnih podatkov na spletni strani :

Poudarja, da tožeča stranka zahtevanih podatkov ni hranila v računalniški bazi, ker bi s tem neposredno kršila 18.a člen Zakona o maturi. Dokument je na novo ustvaril šele na ogledu *in camera* informatik tožene stranke in je bil tako potreben trud visoko usposobljenega informatika tožene stranke, pri čemer se je meril tudi čas (34 minut). Nadalje tožeča stranka našteva številne primerljive zadeve, o katerih še tečejo številni postopki na podlagi več zahtev stranke z interesom

Prilaga tudi sodbo Vrhovnega sodišča RS št. X Ips 338/2016 z dne 7. 2. 2018, s katero je odločeno v vsebinsko primerljivi zadevi v prid tožeči stranki, tako da je bila razveljavljena sodba Upravnega sodišča št. I U 630/2016, takrat izpodbijana odločba tožene stranke pa je bila spremenjena tako, da je Vrhovno sodišče zavrnilo pritožbo stranke z interesom zoper zavrnilno odločitev tožeče stranke. Poudarja, da je Vrhovno sodišče v obrazložitvi citirane sodbe navedlo, da se sicer zahtevani podatki nahajajo v elektronski obliki in jih je ob uporabi ustreznih programskih orodij praviloma mogoče povezovati oziroma združevati, vendar pa je nadalje tudi navedeno, da je pri dostopu do informacij javnega značaja s ciljem transparentnega delovanja organov pri opravljanju javnih nalog ključno, da se posameznikom omogoči dostop do podatkov, ki se v taki zbirki nahajajo, če temu nasproti ne stojijo dejanske ovire oziroma zakonske omejitve ali prepovedi. Pritrdilo je tožeči stranki, da takšne pravne omejitve pravno preprečujejo, da bi se iz obstoječih podatkov v elektronski obliki z računalniško obdelavo oblikovali podatki, ki bi pomenili dokument organa v smislu ZDIJZ. Vrhovno sodišče je pritrdilo tožeči stranki, da 64. člen Zakona o osnovni šoli že z vidika jezikovne razlage izrecno določa omejitev uporabe podatkov o nacionalnem preverjanju znanja; navedlo je, da če je uporaba podatkov v elektronski obliki iz podatkovne zbirke in njihovo povezovanje v dokument prepovedana sami tožeči stranki, od nje ni mogoče zahtevati, da to omogoči prosilcu za dostop do navedenih informacij, oziroma, da mu tak dokument posreduje. Prav tako je Vrhovno sodišče še navedlo, da posredovanje informacij ne sme nesorazmerno obremeniti ali celo ogroziti opravljanja temeljne funkcije ali dejavnosti organa, kar je odvisno tudi od tehnične in kadrovske opremljenosti organa. Navedlo je tudi, da niti individualni prosilec niti tožena stranka ne izkažeta nobene jasne povezave oziroma znanstveno utemeljene korelacije, ki bi jih navedeni podatki imeli glede kakovosti šol, pomembnih za javnih interes, oziroma iz tega izvirajočih znanstvenih in strokovnih spoznanj, ki bi bila pomembna za širšo javnost. Ni razviden javni interes za razkritje teh podatkov, ki je pogoj za priznavanje pravice do dostopa do informacij javnega značaja.

10. Stranka z interesom, t, v danem roku po pozivu sodišča ni vložila svojega odgovora na tožbo, ampak je naknadno vložila zahtevo za izdajo začasne odredbe s pripravljalno vlogo, ki je vsebovala izjavo

ki jo je sodišče prejelo 3. 5. 2018. Navedla je, da želi ovreči trditve tožeče stranke o neizkazanem pravnem interesu, sicer pa meni, da niti ni potrebno izkazovanje pravnega interesa za dostop do zahtevanih podatkov, česar ZDIJZ ne zahteva, pač pa to zahteva višji pravni akt, in sicer Ustava in EKČP. Navedbam o zlorabi pravic v povezavi z drugimi osebami je izrecno nasprotovala, češ da ne pozna nikogar, ki bi prosil za podatke drugih šol, kar bi omogočalo razvrščanje šol, ter da je sama prosila za podatke o zgolj eni šoli. Tudi navedbam, da tožeča stranka nima zaprošenih podatkov in da bi ji ustvarjanje le-teh vzelo veliko časa, je nasprotovala, češ da to vzame le 3 minute časa informatiku. Ob sklicevanju na sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije X Ips 338/2016 z dne 7. 2. 2018 je predlagala, naj sodišče izda začasno odredbo in tožeči stranki naloži, naj prosilki posreduje zaprosene podatke o deležu uspešnih na prvem roku mature 2015 in povprečnem številu točk (splošni uspeh pozitivni na prvem roku mature) za Prvo gimnazijo Maribor.

11. Sodišče je v zadevi že odločalo in je s sodbo in sklepom I U 1131/2017 z dne 9. 5. 2018 tožbi ugodilo ter izpodbijano odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-59/2017/3 z dne 14. 4. 2017 v 1. točki izreka spremenilo tako, da je pritožbo prosilke, sedaj stranke z interesom zavrnilo, njen predlog za izdajo začasne odredbe pa je zavrglo in toženi stranki naložilo plačilo stroškov postopka tožeče stranke. Stranka z interesom se je zoper sklep v zadevi I U 1131/2017 z dne 9. 5. 2018 pritožila na Vrhovno sodišče, ki je njeno pritožbo zavrnilo s sklepom št. I Up 112/2018 z dne 20. 6. 2018, zoper sodbo v zadevi I U 1131/2017 z dne 9. 5. 2018 pa je vložila ustavno pritožbo, ki jo je Ustavno sodišče sprejelo v obravnavo ter ji tudi ugodilo in sodbo št. I U 1131/2017 z dne 9. 5. 2018 razveljavilo, zadevo pa vrnilo Upravnemu sodišču v novo odločanje.
12. Tožeča stranka je nato vložila še tri pripravljalne vloge, stranka z interesom pa eno pripravljalno vlogo, v katerih dodatno pojasnujeta svoje navedbe in odgovarjata na navedbe nasprotne stranke ter vztrajata tožeča stranka pri tožbi, stranka z interesom pa pri svoji zahtevi in s tem smiselno pri izpodbijani odločbi tožene stranke.

Datum odločitve sodišča

13. Sodišče je 8. 11. 2022 strankam poslalo vabilo na narok za glavno obravnavo, ki jo je razpisalo dne 23. 12. 2022. Stranka z interesom se, kljub pravilnemu vabljenju, naroka za glavno obravnavo brez opravičila ni udeležila.

Dokazni sklep

14. Sodišče je dokaznem postopku vpogledalo in prebralo vse listine, predložene s strani strank v sodni spis, in sicer so to priloge tožeče stranke A1 do A 12 ter priloge tožene stranke B1 do B2 in priloge stranke z interesom C1 do C5 ter

vpogledalo tudi vse listine v upravnem spisu zadeve, ostale dokazne predloge pa je zavrnilo.

15. Po 52. členu ZUS-1 lahko tožnik v tožbi navaja nova dejstva in nove dokaze, vendar pa mora obrazložiti, zakaj jih ni navedel že v postopku izdaje upravnega akta. Nova dejstva in novi dokazi se lahko upoštevajo kot tožbeni razlogi le, če so obstajali v času odločanja na prvi stopnji postopka izdaje upravnega akta in če jih stranka upravičeno ni mogla predložiti oziroma navesti v postopku izdaje upravnega akta.
16. Iz podatkov upravnega spisa, s katerim razpolaga sodišče, ne izhaja, da bi stranka z interesom med tekom upravnega postopka predlagala dokaz za zaslišanje prič ¹⁷ medtem ko se naroka za glavno obravnavo brez opravičila ni udeležila ne stranka z interesom osebno, niti njen pooblaščenec. Sodišče v zvezi z zavrnitvijo dokaznih predlogov za zaslišanje prič pojasnjuje, da v upravnem sporu presoja zakonitost izpodbijanega dokončnega upravnega akta ob upoštevanju materialno pravnega in dejanskega stanja, na katerem temelji izpodbijani upravni akt. Stranka mora v upravnem postopku natančno, po resnici in določno navesti dejansko stanje, na katerega opira svoj zahtevek (prvi odstavek 140. člena Zakona o splošnem upravnem postopku, v nadaljevanju: ZUP), za svoje navedbe pa predlagati tudi dokaze. Enaka dolžnost glede zatrjevanja dejstev in predlaganja dokazov velja tudi v primerih, ko se stranka odziva na dejanja nasprotne stranke ali upravnega organa, ki jih ta opravi po uradni dolžnosti v okviru pooblastil, danih za izvedbo preiskovalnega načela¹. Sodišče ugotavlja, da stranka z interesom niti ni navedla, da ne bi imela možnosti predlaganja teh dokazov v upravnem postopku, kar je po tretjem odstavku 22. člena ZUS-1 pogoj, da takšen predlog v upravnem sporu ne predstavlja nedopustne tožbene novote².

K I. točki izreka

17. Tožba je utemeljena.
18. Predmet sodne presoje v obravnavani zadevi je izpodbijana odločba tožene stranke, ki je pritožbi prosilke na podlagi prvega odstavka 252. člena³ ZUP ugodila in odpravila prvostopenjsko zavrnilno odločbo tožeče stranke ter ji naložila, da mora v danem roku prosilki v elektronski obliki posredovati podatke

¹ Glej tudi Smrekar, N., v Zakonu o upravnem sporu s komentarjem, Kerševan, E. (ur.), Lexpera, GV Založba, Ljubljana, 2019, str. 308 - 312.

² Tretji odstavek 20. člena ZUS-1 določa, da stranke v upravnem sporu ne smejo navajati dejstev in predlagati dokazov, če so imele možnost navajati ta dejstva in predlagati te dokaze v postopku pred izdajo izpodbijanega akta.

³ ZUP v 1. odstavku 252. člena določa: "Če organ druge stopnje ugotovi, da so bili v odločbi prve stopnje zmotno presojeni dokazi, da je bil iz ugotovljenih dejstev napravljen napačen sklep glede dejanskega stanja ali da je bil napačno uporabljen pravni predpis, na podlagi katerega je bilo odločeno o zadevi ali če spozna, da bi bilo treba po prostem preudarku izdati drugačno odločbo, odpravi odločbo prve stopnje s svojo odločbo in sam reši zadevo."

■
—
■

za Prvo gimnazijo Maribor: delež uspešnih na prvem roku mature 2015 in povprečno število točk (splošni uspeh pozitivni) na prvem roku mature 2015. Vendar sodišče po vpogledu predloženega upravnega spisa ugotavlja, da tretji osebi (Prvi gimnaziji Maribor), ki je v zahtevi prosilke in v izreku izpodbijane odločbe poimensko navedena, pred izdajo izpodbijane odločbe v upravnem postopku ne na prvi in tudi ne na drugi stopnji upravnega odločanja ni bila dana možnost, da bi se skladno z določili 9. člena ZUP in 146. člena ZUP v povezavi z 22. členom Ustave izjavila o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev, kar predstavlja absolutno bistveno kršitev pravil postopka po 2. točki drugega odstavka 237. člena ZUP v povezavi s 3. odstavkom 27. člena ZUS-1. Zato je posledično tožena stranka (vsaj) preuranjeno zaključila, da je treba pritožbi ugoditi in prvostopenjsko odločbo odpraviti, pri čemer je ostalo nepojasnjeno njeno stališče (cit): "da mora organ zavezanec omogočiti dostop do dokumentov, ki se nahajajo v informatiziranih podatkovnih zbirkah, čeprav priklic iz zbirke, tehnično gledano, vedno pomeni nastanek (ustvarjanje) novega dokumenta", kar onemogoča preizkus pravilnosti in zakonitosti izpodbijane odločbe in predstavlja absolutno bistveno kršitev pravil postopka iz 7. točke drugega odstavka 237. člena ZUP. Prav tako je ostala v celoti nepojasnjena pravna narava instituta "ogled *in camera*" in pravna podlaga za uporabo tega instituta v konkretnem primeru na način, opisan v petem odstavku na str. 3 izpodbijane odločbe, saj (zgolj citirane) sodne odločbe same po sebi v pravnem redu Republike Slovenije ne predstavljajo samostojnega pravnega vira, pač pa v skladu s 87. členom Ustave lahko o pravicah in obveznostih državljanov in drugih oseb odloča le državni zbor z zakonom. Toženo stranko razen tega k spoštovanju načela zakonitosti⁵ pri odločanju v pritožbenih postopki zavezuje tudi določilo 2. odstavka 247. člena⁶ ZUP v povezavi s 4. odstavkom 153. člena Ustave.

19. Sodišče je po povedanem ugotovilo, da je izpodbijani akt nezakonit zaradi absolutnih bistvenih kršitev pravil postopka (3. točka prvega odstavka 64. člena ZUS-1 v povezavi z 2. in 7. točko drugega odstavka 237. člena ZUP) in posledično nepravilne uporabe materialnega prava (18.a člen ZMat v zvezi s 4. členom ZDIJZ). Tožbi je ugodilo in je izpodbijano odločbo tožene stranke odpravilo na podlagi 3. in 4. točke prvega odstavka 64. člena ZUS-1 ter skladno s tretjim odstavkom te določbe odpravilo tudi prvostopenjsko odločbo in zadevo vrnilo prvostopenjskemu organu v ponovni postopek.
20. Ker je bilo treba tožbi ugoditi že iz navedenih razlogov, drugi ugovori strank ne bi mogli vplivati na odločitev, zato jih sodišče ni vsebinsko obravnavalo.
21. V ponovnem postopku, v katerem je organ vezan na pravno mnenje sodišča glede

4 Osmi odstavek na str. 2 izpodbijane odločbe.

5 Ustava v drugem odstavku 120. člena določa: "Upravni organi opravljajo svoje delo samostojno v okviru in na podlagi ustave in zakonov."

6 ZUP v 2. odstavku 247. člena določa: "organ druge stopnje preizkusi odločbo v mejah pritožbenih navedb, po uradni dolžnosti pa preizkusi, ali ni prišlo v postopku na prvi stopnji do bistvenih kršitev postopka in ali ni bil prekršen materialni zakon."

uporabe materialnega prava (četrti odstavek 64. člena ZUS-1), bo potrebno v zadevi ponovno odločiti, pri tem pa upoštevati tudi stališča Ustavnega in Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v odločbah Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-45/16-50, Up-321/18-48, Up-1140/18-38, Up-1244/18-38 z dne 16. 9. 2021 in Vrhovnega sodišča v sklepu I Up 112/2018 z dne 20. 6. 2018 ter v sodbi X Ips 338/2016 z dne 7. 2. 2018, kakor tudi relevantno sodno prakso ESČP, še zlasti v zadevi št. 18030/11, Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungary, pri tem pa dopustiti strankam z interesom izjavo o relevantnih dejstvih, ugotovljenih v postopku ter jim omogočiti, da za svoje navedbe predlagajo tudi morebitne dokaze.

K II. točki izreka:

22. Tožeča stranka je zahtevala tudi povrnitev stroškov postopka.
23. Ker je sodišče tožbi ugodilo in ker je bila zadeva rešena na glavni obravnavi, tožečo stranko pa je zastopal pooblaščenec, ki je odvetnik, se ji po četrtem odstavku 3. člena Pravilnika o povrnitvi stroškov tožniku v upravnem sporu (v nadaljevanju: Pravilnik) v povezavi s tretjim odstavkom 25. člena ZUS-1 priznajo stroški v višini 385,00 EUR, povišani za 22 % DDV, saj je pooblaščenec zavezanec za ta davek. Zato je tožeča stranka upravičena do povračila stroškov postopka v navedenem pavšalnem znesku po Pravilniku. Stroške je tožena stranka dolžna tožeči stranki povrniti v roku 15 dni od vročitve te sodbe. Ker tožeča stranka ni zahtevala posebej tudi vrnitev zamudnih obresti v primeru zamude, jih sodišče ni moglo priznati, saj je v tem pogledu vezano na tožbeni zahtevek.
24. Sodišče bo plačano sodno takso vrnilo po uradni dolžnosti (opomba 6.1./c. taksne tarife Zakona o sodnih taksah).

K III. točki izreka:

25. Zahtevek stranke z interesom za povrnitev stroškov postopka je sodišče zavrnilo. Predlaga namreč smiselno, naj sodišče tožbo zavrne, iz česar sledi, da nastopa na strani tožene stranke, torej na strani, ki v upravnem sporu ni uspela. To po prvem odstavku 154. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP) v zvezi s prvim odstavkom 22. člena ZUS-1 pomeni, da ji povračilo stroškov ne pripada.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 23. december 2022

Višja sodnica svétnica:
mag. Darinka Dekleva Marguč, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvornikom

Podpis pristojne sodne osebe: